KURJER WARSZAWSKI

D. 13. Lipca. — Rok 1837. Czwartek. № 182. Jutro, Ś. Bonawentura. Dziś, v. s. 1szy Lipca.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duch: i Ośw: Publ: uwolniła P. Jana *Rzeszotarskiego* od obowiązków Opiekuna prezyduiącego w Radzie szczegółowej Szpitalu w Rawie, a to na własne iego żądanie, i z podziękowaniem za gorliwość iaką przy urządzeniu i otwarciu tego zakładu okazał. W miejsce iego mianowała Opiekunem szpitalu P. Wojciecha *Szamotę* Dziedzica dóbr Wylezin. Taż Kommissja Rządowa mianowała P. Andrzeia *Pruskiego* Członkiem Rady szczeg: nowo urządzaiącego się Domu zdrowia w Warszawie. — JW. Jenerał-Adjutant, Jenerał piechoty, Hrabia *Toll*, przybył z Petersburga do Warszawy. — Z muzyki danej przez Orkiestrę Wrocławską pod dyrekcją JP. *Hermana* w ogrodzie Foxal, w dniu 30 z. m., zebrano zł. 388 gr. 10, dla Instytutu moral: zanied: dzieci. Sąd policyjny dla tegoż Instytutu przeznaczył zł. 5 dane przez iedną włóczęgę żołnierzowi straży policyj: nocnej, celem uwolnienia iej. — Teofil Wierusz *Kowalski* Obrońca przy Sądach pokoiu pow: i miasta Warszawy, przeniósł swe mieszkanie pod Ner 1772 przy ulicy Sto-Jerskiej. — W przyszłą Sobotę w *Resursie Kupieckiej*, składkowy wieczór muzyczny, połączony z kolacją i tańcami, na który Członkowie z familjami zapisywać się mogą do wieczoru w dniu iutrzejszym. —(Ar. n.) *Nader użyteczna wiadomość.* W fabryce cegły PP. *Gerson* i *Raszke* za rogatkami Marymonckiemi, postrzegłem kilka pieców świeżo postawionych nowego wynalazku, służących do oczyszczania i ogrzewania powietrza. Z objaśnień na miejscu mnie udzielonych wspartych doświadczeniem, po zapaleniu w rzeczonych piecach małej ilości drzewa, niemniej po dokładnym rozbiorze modelów tamże się znajduiących, przekonałem się iż konstrukcja tychże łatwa i prosta, ugruntowaną iest na niemylnych zasadach teorji, i że wynalazek ten nowy do użyteczniejszych policzonym być zasługuie. Nie ośmielam się opisu tychże pieców przedstawić, w nadziei iż Autor dokładniej takowy we wszelkich szczegółach ogłosić zechce; poprzestaię iedynie na skreśleniu główniejszych skutków, iakie za pomocą rzeczonych pieców osiągnąć zdołamy, a mianowicie: *a*) Dokładne oczyszczenie powietrza w mieszkaniach nie tylko zimową ale nawet i letnią porą, bez narażenia się na cugi czyli przewiewy; co nadto stosownie do życzenia z podwyższeniem lub prawie bez żadnego podniesienia temperatury w mieszkaniu osiągnąć możemy. *b*) Oszczędność w materjale palnym zyskuie się nader znaczna. *c*) Domy w błotnistem albo niskiem położeniu sytuowane, lub których mury niedostatecznie w czasie budowy osuszone zostały, oswobodzone zostaią za pomocą pieców w mowie będących z wszelkiej wilgoci; z czego nie tylko korzyść pod względem zdrowia, ale nadto podłogi, sprzęty i wszelkie przedmioty w mieszkaniach znajduiące się, od gnicia i zepsucia zabezpieczone będą. *d*) Urządzenie rzeczonych pieców, a szczególniej kominopieców, (służących do gotowania, ogrzewania i oczyszczania powietrza) pod względem nader znacznej oszczędności paliwa, szczupłości zajętego miejsca w mieszkaniach i zabezpieczenia od dymienia, łączy w sobie wszelkie korzyści. Spodziewać się należy, iż wynalazek tyle użyteczny, wkrótce w kraju naszym zostanie upowszechnionym, a WW. Lekarze, Budowniczowie i Znawcy, zechcą takowy zwiedzić i ocenić; albowiem na ich światłem zdaniu, ugruntuie się opinja publiczna. A.B. — (Art. na.) Przy zdarzonej okazji spotkawszy się z przyiacielem a chcąc z nim iaki czas zabawić, postrzegłem w bliskości od miejsca tego *Cukiernią*, na rogu ulicy Elektoralnej i Or-

lej pod Nr 748. Gdyśmy weszli do tejże, nie bez zastanowienia widzieliśmy wszystko nowo urządzone w najlepszym guście, lokal opatrzony w to, co do potrzeby i okazałości porządnej cukierni należy. Na żądanie nasze dostarczono nam trunek w wybornym gatunku i smaku, przy rychłej usłudze, a gdy przyszło do zapłaty, tak była umiarkowana cena, w porównaniu innych, że nas zadziwiła. Dołączyć należy uprzejmość Gospodarstwa; tem powodowani zalecamy lubownikom tę Cukiernią, tusząc że nieochybnie znajdzie tak, iak i my zadowolenie. J. S. J. M. — 2 Mazury skomponowane na pjanoforte przez Wikt: *Kowalewske*, grane w teatrze Rozmaitości, są do sprzedania w składzie muzyki Jg: *Klukowskiego* i w sklepie Ubogich; cena zł. 1. — Wczoraj w teatrze Rozmaitości przywołani: po *Dziewczynie dezerter* JPP. *Maieski* i *Karasiński*; po *Talizmanie*, wszyscy i oddzielnie JPanna *Werowska* i JP. *Damse;* a po 18tem przedstawieniu *Nowego roku*, 2 kroć JPanna *Werowska*, oraz JPP. *Panczykowski* i *Żółkowski*.

W *Poznaniu* w czasie teraźniejszego zjazdu S. *Jańskiego*, była urządzoną wystawa obrazów; trwa ieszcze i pomnaża się ciągle.

Niemcy. — Xiążę *Ferdynand* Sasko-Kobur:, ojciec Xięcia *Ferdynanda* małżonka Królowej *Donny Marji*, po otrzymaniu zawiadomienia o wstąpieniu na tron swoiej krewnej, Królowej *Wiktorji*, uda się do *Londynu* dla złożenia iej powinszowania. — Xiężna *Lignicka* wyiechała do *Cieplic.* — Marszałek *Marmą*, Xżę *Raguzy* 2 b. m. przybył do *Pragi* czeskiej. — J. C. W. W. Xżę MICHAŁ wyiechawszy z *Badeńskiego*, znajdował się na wielkiej rewji wojska *Holenderskiego*, w bliskości *Tilburga*.

Anglja. — W *Windsor* nieustannie pracuią nad przygotowaniem uroczystości pogrzebowych. — Powszechne przywdzianie żałoby nadało lepszy obrot interessom towarami bawełnianemi. — Mieszkańcy *Londynu* byli zniechęceni, iż pogrzeb miał się odbyć 8 b. m. w Sobotę, to iest w dniu tak ważnym dla handlu. — Niektóre gazety wynurzyły życzenie, aby podwyższono dochody Xiężnej *Kent* i Xięcia *Sussex*. — Z powodu wstąpiena na tron Xcia *Kumberlanda*, Uniwersytet dubliński obierze innego naczelnika w iego miejsce.

Hiszpanja. — Zrobiono ołowianą trumnę dla poległego Jenerała *Irribaren*, będzie on pochowany obok Pułkownika *Konrad*. — Transport pieniędzy wysłany z Madrytu, szczęśliwie przybył do Saragossy, dziwią się, że *Kabrera* temu nie przeszkodził. — Stolica Hiszpanji wróciła do dawnego stanu. Znikły chorągwie z balkonów, znikły serenady i illuminacje, z okoliczności ogłoszenia ustawy. Cierpienia i nędza podaią sobie ręce, handel bliski iest zupełnego schyłku, popadł w dawne odrętwienie. — Szerżant w wojsku Królowej świeżo powił syna. Rzecz się tak ma: miłość powiodła młodą kobietę za swoim mężem i zaciągnęła się do iego kompanji pod warunkiem aby była od niego nieoddzielną. Zręcznie wyuczyła się taktyki woiennej i wkrótce słynęła walecznością. Po otrzymaniu rany pod *Mendigorją*, została ozdobioną krzyżem honorowym, i wyniesioną na stopień szerżanta.

Francja. — Uważaią za rzecz pewną, że Jenerał *Biżo* mianowany Gubernatorem w Algierze; Xżę *Montebello* Posłem w Petersburgu; P. *Barant* Posłem w Rzymie; Baron *Mortje* Posłem w Szwajcarji; a P. S. *Prist* w Holandji. — P. *Kampuzano* w ostatnich dniach miewał częste narady z Marszałkiem *Klozel*, podobnież i z Xciem *Orleańskim*, a to w przedmiocie interesów hiszpańskich. Jednak interwencja nie nastąpi w duchu Pana *Tjer*, lecz pod względem moralnym, to iest: wojsku Królowej nada się większe znaczenie, przez dodanie mu iakiego sławnego wodza. 30 z. m. miano iuż wysłać gońca do Madrytu z warunkami, pod któremi Marszałek gotów iest przyiąć naczelnictwo. Tenże Marszałek wyprawił iednego z swoich Adjutantów do północnej Hiszpa-

nji, dla obeznania się z stanowiskami. — Jeden z dzienników utrzymuie, że Deputowani iedynie tak długo zostali wstrzymani w stolicy, ponieważ im odmówiono miejsca w dyliżansach, pod pozorem iż takowe iuż zaięte; a to dla tego, aby ieszcze ukończyli niektóre interesa kraiu. — *Wersal* teraz licznie iest zwiedzany; codziennie do 15,000 osób udaie się tamże dla podziwiania historycznego muzeum, które będzie otwarte do połowy b. m. — Powodzie we Francji stały się powodem znacznych szkód rolnikom. — Hrabia *Lewenhilm* Poseł Szwedzki w Paryżu wróci do Sztokolmu, gdzie obejmie ministerstwo spraw zagrani: po Panu *Weterszledt*. — Wiadomości z *Tunetu* są zaspokaiaiące o stanie zdrowia tamecznych mieszkańców. — Obóz ćwiczeń został urządzony w *Lunewil* pod przewodnictwem Xcia *Nemur*. — Niektóre pisma zbiiaią wiadomość, iakoby syn b. Króla *Westfalskiego* (Hiero: *Bonapartego*) ubiegał się o rękę Królowej *Wiktorji*.

Rozmaitości. — Największą sala w Europie iest tak zwana *sala popisów wojskowych* w Moskwie; ma długości stóp 598, szerokości 170, wysokości 50 i zbudowana iest bez podpory słupów. W niej może 2,000 piechoty, a 1,000 iazdy ćwiczyć się w broni. — Jeden z dzienników francuzkich w rozprawie o hiszpańskich stosunkach terytorjalnych powiada, że w *Estremadurze* znajduie się las dębowy, przedstawiaiący najzawikłańszy gordyjski węzeł wszystkich prawnych stosunków. Ziemia, na której wzrasta, należy do kopalni almadyjskich, drzewa są własnością drugiej gminy, owoce z drzew, któremi wykarmiaią nierogaciznę, najznakomitsze bogactwo kraiu, należą do *trzeciej* gminy, a prawo zbierania suchych gałęzi iest własnością *czwartej*. Przeto administracja tego lasu ma do czynienia ze czterema gminami, składaiącemi się z tysięcy głów, maiących w tem tak różny interes, a dla Adwokatów iestto niewyczerpane źródło wiecznych zawikłań i procesów. — *Żywy umarły*. Pewien do takiego stopnia ulegał hipokondrji, że mu się uroiło, iż umarł. Nie pomogły ani namowy, ani proźby; nic nie iadł przez dni 7. Użyto nareszcie następuiącego podstępu: W pokoiu w którym leżał, pozatykano okna, kilku wesołych młodych ludzi ubrało się w suknie żałobne, przyszli do niego, a zasiadszy do stołu obficie iadłem i napoiami zastawionego, zabrali się żywo do potraw i butelek. Chory z początku wątpliwie poglądał na tych szczególnych bankietników, którzy przy słabym połysku iednej tylko lampy w istocie iak duchy wyglądali, lecz w końcu nabrawszy serca i apetytem ich naprowadzony na to mniemanie, że nie muszą być duchami, gdy z taką pożądliwością oddaią się rozkoszom biesiady, zapytał tych ichmościów, kto byli za iedni i czego chcą? „Jesteśmy umarli!“ zawołali iednogłośnie biesiadnicy. „Co? umarli? czyliż umarli iadaią?“ „O i iak ieszcze! Siadaj tylko z nami kolego i sprobuj, a przekonasz się, iak ci smakować będzie!“ Uroiony nieboszczyk nie długo dał się prosić, wyskoczył z łóżka i zasiadł do stołu, a nieiadłszy przez dni 7, można się domyśleć iak gładko teraz talerze i butelki uprzątał. Po skończonym obiedzie usnął skutkiem danego mu w winie lekarstwa i, to go uleczyło. — *Zmiana kolorów*. Pewnej Pannie zapowiedziałem, że dostanie męża, na to *zarumieniła się*. „Nie rumień się moie dziecię,“ rzekłem iej, „ieźli nie chcesz iść za mąż, nie będę cię swatał.“ Panna *zbladła*. „Widzę,“ mówiłem dalej, „Pani nie iesteś ieszcze zdecydowaną, zostawiam iej kilka lat czasu do namyślenia.“ Panna przystała na to i, *posiwiała*. (R. L.) — Sąd w *Brešcie* w tych dniach uwolnił młodzieńca posiadaiącego szczególną manją kąsać wszystkie kobiety. Jest to pewien rodzaj szaleństwa, które go tylko chwilowo napada, lubo z resztą iest zupełnie spokojnym.

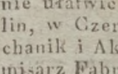
NOWA POLITECHNICZNA AJENCJA. Z wielu stron słyszeć się dało o braku sposobności odbywania drogą pewną, wyrobów technicznych; pomimo

ogłoszeń o nowych wynalazkach i doświadczeniach w technice. Najczęściej spostrzegać się daie, że najużyteczniejsze zapasy gotowych wyrobów technicznych, bądź co do machin, przedmiotów zbytku, lub ku wygodzie służących, pomimo ogłoszeń w pismach publicznych, celowi swemu nie odpowiadaią; gdyż brakuie pośrednictwa ku objaśnieniom i porozumieniom się między kupuiącymi a sprzedaiącymi, między tymi co tych wyrobów potrzebuią, a tymi co ie posiadaią. W prawdzie o wszelkich wynalazkach nowych Publiczność róznemi źródłami zawiadomioną bywa, osobliwie przez dzienniki technologiczne; lecz zawarte w tych dziennikach doniesienia, opisy wyrobów i składów tychże, ograniczone szczupłym zakresem pisma, ani rozmaitości owych płodów technicznych, ani ich użyteczności i działalności nie są w stanie opisać; szczególniej gdzie idzie o ich rysunki albo modele. Celem więc zapełnienia tego braku przedsięwziąłem otworzyć zakład pod firmą: *Politechniczna Ajencja*, który wspomnionym wyżej potrzebom zadość czynić będzie. Ułatwienie stosunków między produkuiącymi a konsumuiącymi do skutku przyjdzie: gdyż ten zakład obowiązuie się dostarczać: 1od. *Dokładne opisy* wszystkich wynalazków i wyrobów technicznych, nie tylko kraiowych, ale i zagranicznych, o których donosiły dzienniki z Niemiec, Francji, Anglji i z Ameryki. 2re: *Sprawdzone doświadczenia przez znawców wiarogodnych* ogłoszonych wynalazków, udzielaiąc żądaiącym opis rezultatów, ażeby każdy przed kupnem mógł być pewnym stopnia użyteczności przedmiotu. 3cie. Podejmuie się *dostaw obstalunków* wszelkich przedmiotów technicznych, z wszystkich okolic Europy i Ameryki, do któregokolwiek miasta lub strony rzeczonych części ziemi. 4te: Obowiązuie się *przy... wać exemplarze próby* gotowych wyrobów, które w stosownym, na ten cel przeznaczonym lokalu, na widok publiczności wystawione będą; i te albo na rachunek właścicieli na składzie zostawić, lub przy sposobności sprzedać przyjmuie obowiązek. Związki, iakie od dawna mam z Francją i Anglją; wieloletnie doświadczenie, nabyte w zawodzie Mechanika, tak na moią rzecz działaiąc, iako też w publicznej służbie pracuiąc, oraz posiadane przezemnie środki i stosunki, każą się spodziewać, iż ten zakład nowy zupełnie, z zadowoleniem interesentów prowadzić zdołam. O istotnem i gruntownem istnieniu tego zakładu udzielą na żądanie objaśnień znacznieysze domy handlowe, między innemi: Panów *Mendelssohn et Comp.* w Berlinie, tudzież PP. *Sam: Ant: Fraenkel* w Warszawie. Osoby więc, któreby za tem pośrednictwem życzyły sobie nabywać lub pozbywać produkcje iakiekolwiek techniczne, upraszane są o adresowanie żądań do *Politechnicznej Aiencji C. T. N. Mendelssohn w Berlinie.* Tym żądaniom franko nadsyłanym zadość iak najrychlej uczyni się, czy to stósowną odpowiedzią, czy też uskutecznieniem obstalunku i dostawy. Przytem upraszam Panów Mechaników, Fabrykantów i wszelkich Techników, o nadsyłanie franko exemplarzy prób swoich wyrobów, rysunków i modeli z wyrażeniem cen, dla podania tychże do publicznej wiadomości, abym tym sposobem był w stanie ułatwić i powiększyć odbyt na ich wyroby.— Berlin, w Czerwcu 1837 r. *C. T. N. Mendelssohn*, Mechanik i Akademik w Wydz: Sztu: Królewski Kommisarz Fabryk, Współ-wydawca Politech: Archiwum.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Nasiorowski Marcin Dzie: z Kłudna; Maiewski Raf: Dzie: z Rybia; Olechowski Paw: Dzie: z Ostałowa; Jaletycki Win: Dzie: z Kazienowa; Slaski Ant: Dzie: z Kraszewa; Przyszychowski Kasper Dzie: z Wieśliczny, Sierzputowski Stef: Dzie: z Grodna, Brzowski Artysta Muzyczny z Paryża.

DONIESIENIA.

Ktoby sobie życzył kupić KROWĘ Tyrolską cielną, zechce się zgłosić pod Nr 1731, przy ulicy Wiejskiej w domu JW. Doktora Kuczkowskiego.

Osoba znaiąca się na gospodarstwie, życzy znaleść miejsce iako ZARZĄDCA przy kilku folwarkach. Bliższa wiadomość pod Nr 558, na ulicy Długiej.

W Dobrach Wysoki pod Mogielnicą, znajduią się OWCE Macior sztuk 140, JAGNIĄT 120 i SKOPÓW 50, w znacznie poprawnym gatunku do sprzedania.

Biuro Prywat: Poruczeń.

Na Krakowskiem Przedmieściu Nr 410.

Młodzieniec żąda otrzymać miejsce przy Plenipotencie lub Kommissarzu Dóbr, gdzieby się mógł zarazem sposobić w Gospodarstwie.

Osoba znaiąca się na urządzeniu i prowadzeniu STADNIN, tudzież maiąca usposobienie potrzebne do LECZENIA KONI, BYDŁA, i innych zwierząt domowych, życzy sobie przyiąć podobny obowiązek.

Ktoby potrzebował osób do obowiązków KOMMISSARZY DÓBR, ZASTĘPCÓW WÓITÓW GMINY, RACHMISTRZÓW, EKONOMÓW, PISARZY i MURGRABIÓW, raczy się zgłosić do Biura.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 17.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, *Mniemana kobieta.* 2 *Grenadjerowie.*

ORKIESTRA WROCŁA: dziś w Ogrodzie Unru.